

Framtidstro. För ett halvår sedan lämnade Rosa Hagy den rumänska hemstaden Arad för en egen vittrappad villa i småländska Gnosjö.

ALLA BEHÖVS I GNOSJÖ

I det lilla småländska samhället är sysselsättningen högre bland utrikesfödda än svenskfödda. Följ med till kommunen som är **bäst i Sverige på integration.**

TEXT ANNA RITTER, GNOSJÖ, BOTKYRKA, PARIS

FOTO JOHANNA HENRIKSSON RESEARCH GUSTAF BLOMBERG OCH JON TILLEGÅRD

1. INDUSTRIER OCH BÖNEHUS

Rosa Hagy står böjd över rabatterna som kantar den stenlagda gången upp till den vitrappade villan. I skottkärran ligger knippen med gula påskliljor som väntar på att komma i jorden. Hon och hennes sambo är stolta villaägare sedan tre månader tillbaka, de köpte huset av en kines. Rosa Hagy har bott i Sverige i ett halvår och pratar redan mycket bra svenska, trots att hon fortfarande väntar på att få alla papper i ordning för att kunna börja läsa svenska för invandrare. Sambon har jobbat i Sverige i fyra år och arbetsmöjligheterna var

helt avgörande när paret bestämde sig för att lämna hemlandet Rumänien för att satsa på en framtid i de småländska skogarna, berättar hon och kisar mot den starka vårsolen.

I Gnosjö ligger arbetslösheten på en enda procent. Kommunen har bara knappt 10 000 invånare men 1 300 företag som gapar efter mer arbetskraft. Mellan år 2000 och 2006 minskade invånarantalet med 500 personer, i fjol vände det äntligen och Gnosjö växte med 60 själar.

Lilla Gnosjö är också bäst i Sverige på integration. Var fjärde kommuninvånare är av utländsk härkomst. Gnosjö är också

den av Sveriges 290 kommuner som har den högsta sysselsättningsgraden bland utrikes födda, 62 procent. Det kan jämföras med genomsnittet på 42,7 procent och med 23,8 procent i Dorotea som hamnar längst ner på listan.

Liksom grannkommunerna Värnamo, som vann fjolårets integrationsrankning, och Vaggeryd som är fyra på årets lista, så ser Gnosjös politiker invandrare och flyktingar som en resurs. Mer än så, invandringen är en förutsättning för tillväxt och välstånd.

Gnosjö är mexiteglets och de prydliga trädgårdarnas samhälle. Små villor var- ▶

vas med fyrkantiga plåtfasader i grälla färger. Här lever man på sin småskaliga tillverkningsindustri, hantverk och familjeföretag. Järnvägen klyver samhället, det solgula före detta stationshuset i trä är numera blomsterhandel. Den frikyrkliga traditionen är stark, lilla Gnosjö har ett 20-tal församlingar.

En pensionerad småföretagare sammanfattar den omtalade gnosjöandan:

»Industrier och bönehus – jobba och be.«

Jobben genomsyrar också Gnosjös integrationspolitik, från första dagen en invandrare eller flykting anländer. I de ljusa och hemtrevliga lokalerna som rymmer Gnosjöandans kunskapscentrum samsas 300 gymnasieelever med 250 vuxenstu-

derande, varav ett 100-tal läser svenska för invandrare. Sven-Åke Falkeby är den passionerat engagerade rektorn för kommunens vuxenutbildning. Han pratar som en kulspruta och berättar om hur han och personalen för några år sedan gjorde om hela systemet.

– Människor som kommer till Gnosjö från andra länder ska kunna se en tydlig framtidsbild av sig själva som yrkesarbetande familjeförsörjare, det ska inte vara en utopi. Vårt mål är att inte en enda av invandrarna ska behöva gå till arbetsförmedlingen, säger Sven-Åke Falkeby.

Matematik, hem- och konsumentkunskap samt datakunskap är obligatoriska inslag redan för de elever som precis börjat läsa svenska för invandrare. Komplet-

terande yrkesförberedande utbildningar inom exempelvis vård, omsorg och industriteknik ges parallellt med språkundervisningen – ingen tid slösas bort på att vänta till dess att svenskan är perfekt. Genom att visa de nyinflyttade att de snart kommer att kunna försörja sig själva skapas i stället en stark motivation att lära sig språket. Lärarna försöker se individerna i klassrummet, inte en homogen grupp av invandrare, förklarar Sven-Åke Falkeby.

VÄGG I VÄGG med datasalen håller läraren Dorota Vestlund, ursprungligen från Polen och numera kristdemokratisk ledamot i kommunfullmäktige, precis på att runda av en svensklektion. De nio eleverna kommer från länder som Polen, Vietnam,

Glada Gnosjöbor. 25-åriga Maria Luu (till vänster) är född i skånska Perstorp men flyttade med familjen till Gnosjö för åtta år sedan. Jobben lockade. Hon är en av omkring 700 kommuninvånare med vietnamesiskt ursprung.

Hansi Sruanh (ovan) tillhör ett av Kambodjas minoritetsfolk. För lite drygt ett år sedan kom han till Gnosjö och nu drömmer han om ett industrijobb, så fort han lärt sig lite bättre svenska. Landsmaninnan Yuan Eya kämpar också med svenskan.

LarsÅke Magnusson (till höger) är kristdemokratiskt kommunalråd i Gnosjö. Nu hoppas han att ännu fler invandrare ska flytta hit. Lockbetet är arbete, bostäder och gemytlighet.

Somalia och Bosnien. Kineser från Vietnam är en stor invandrargrupp i Gnosjö. De första vietnamesiska båtflyktingarna kom på 1970-talet och många har kommit därefter. I dag är knappt 700 Gnosjöbor själva födda i Vietnam eller har minst en förälder som är det. På senare år har kommunen utökats med invandrare från framför allt Somalia och Polen. Sven-Åke Falkeby rycker lite på axlarna som svar på frågan hur Gnosjö påverkas av regeringens beslut att öppna upp för arbetskraftsinvandring:

– Det gör ingen skillnad för oss, vi har redan arbetskraftsinvandring. Vi gör ingen skillnad på folk och folk, både flyktingar och arbetskraftsinvandrare har bidragit till att vi kunnat behålla Gnosjöandan.

Gnosjöns flyktingar hamnar ofta i Furuhall, kommunens mest invandrartäta bostadsområde som ligger idylliskt på en kulle, strax utanför de centrala delarna av samhället. Området består av två- och trevåningshus med små trädgårdstäppor

Småländsk succé

Precis som i fjol så gör de små glesbygdskommunerna i Småland succé på topp-10-listan. 2006 vann Värnamo, i år hamnar de på sjätte plats. Förra årets trea, Vaggeryd, halkar ner en placering till fjärde plats. Och Gnosjö, som 2006 kom femma, är alltså årets vinnarkommun. Framgångsreceptet stavas sysselsättning.

längst ner. Skogen omsluter de boende på tre sidor.

Det är mitt på dagen och rätt öde – alla jobbar ju. Några skolbarn på cykel och en tant på vespa är de enda som syns till. En katt ligger och lapar sol i rabatten. I Furuhall finns 200 lägenheter, 180 av dessa är uthyrda. Omkring 70 procent av de boende kommer ursprungligen från Vietnam, de flesta är barnfamiljer där föräldrarna ofta jobbar skift, berättar Catarina Niklasson, som är fastighetsskötare och ansvarig för lägenheterna i Furuhall.

– Nedskräpning är det största problemet här, annars är det väldigt lugnt, säger hon under en kort paus i arbetet.

Även om det är ett invandrardominerat område så är det många av invånarna som efter ett tag köper villa och flyttar härifrån, vartefter fylls det på med nyanlända. 25-åriga Maria Luu trivs i Furuhall och känner sig hemma bland alla vietnamesiska landsmän. Men hon umgås mest med sina arbetskamrater, de flesta är infödda svenskar. Som så många andra med invandrabakgrund har hon och familjen sökt sig till Gnosjö för att jobba, berättar hon där hon sitter vid bordet inne på Asia Livs. Rökelsen ligger tung inne på Gnosjöns enda asiatiska matbutik som huserar i källaren på en villa, mitt i centrum. Det som ser litet ut från utsidan visar sig vara en stor lokal, fullproppad från golv till tak med färgglada förpackningar och frysta delikatesser. På tv:n längst in i lokalen pågår en vietnamesisk operaföreställning. De fyra äldre personerna runt apparaten pratar knappt någon svenska så Maria Luu får sköta snacket. Hon har en liten scarf runt halsen och jobbar som montör och packanställd på metallföretaget Ezze.

Tvärs över gatan, på Bernts café, berättar det kristdemokratiska kommunalrådet LarsÅke Magnusson om gårdagens träff med åtta irakiska flyktingar som kommit till Gnosjö från Södertälje på studiebesök. I ett nytt samarbete kommunerna emellan ska så många flyktingar som möjligt från Södertälje lockas att sätta ner bopårlarna i den småländska myllan. För trots att Gnosjö välkomnar flyktingar så har de i praktiken tagit emot relativt få i relation till befolkningsstorleken, endast 1 procent. Nu hoppas han att de åtta irakierna ska fungera som Gnosjöambassadörer i Södertälje och övertala sina landsmän om den arbetskraftstörstande kommunens förträfflighet. LarsÅke Magnusson frestar med jobb, bostäder, dagisplatser och ren luft. Det största problemet som hans kommun brottas med i nuläget är den konsekvens av regeringens öppnare regler för

► arbetskraftsinvandring som innebär att flyktingar hamnar mellan stolarna.

De nya, generösa reglerna som börjar gälla från och med december gäller bara nyanlända. En person som har bott i Sverige i sex månader och har fast jobb får stanna, men inte en som bott här i fyra år – trots att han eller hon har ett arbete. Då tvingas man nämligen återvända till hemlandet för att söka arbetstillstånd därifrån.

– Det är ju ett hån mot oss i Gnosjö. Samtidigt som vi tar emot irakiska flyktingar från Södertälje och letar arbetskraft i Holland så ska vi tvingas att utvisa människor som bott här i flera år, säger LarsÅke Magnusson, som nu vädjar till migrationsminister Tobias Billström om att en övergångsregel ska införas.

Att ha ett arbete att gå till och att behärska det svenska språket är de två byggstenarna i kommunens framgångsrika integrationspolitik. Mer än 40 mil norr om Gnosjö, i den kommun som kommer på andra plats i årets ranking, är synsättet ganska annorlunda.

2. HEMKÄNSLA OCH HÖGHUS

På en smal gräsplätt över ett tiotal barbröstade tredjeårsstudenter från Nycirkusprogrammet på S:t Botvids gymnasium hopp och volter. Ur högtalaren på en liten medhavd stereo pumpar den franske rapparen Mc Solaar. Den syriskortodoxa kyrkans två lökkupoler avtecknar sig mot en knallblå himmel och på andra sidan Södertäljevägen syns siluetterna av Albys höghus.

Alby, Fittja, Hallunda och Norsborg. Stockholmska förortsområden som ofta förknippats med invandring, segregation och en alldeles egen förortskultur. Under 90-talet slog The Latin Kings igenom med sina skildringar av livet i Botkyrka. Text-rader som »Jag komma till Sverige, jag söka asyl, jag hamna rätt i Botkyrkabyggen« berättade om en vardag i ett annat Sverige. Den ekonomiska krisen under 90-talet märktes kanske allra tydligast i förorter som dessa, med hög arbetslöshet och många invandrare. Och trots att det gått lång tid sedan dess så hänger bilden av Botkyrka som ett segregerat problemområde kvar.

Det var just 90-talets ekonomiska krisår och dess konsekvenser: minskat valdeltagande, misstro mot etablissemangen och en negativ självbild, som blev startskottet för Botkyrkas politiska reformarbete. 1996 startade kommunens satsning på att förbättra demokratiutvecklingen.

Botkyrka har gjort en imponerande klättring på Fokus integrationsranking;

Vårpromenad. En av Gnosjöns seniorer njuter av den första vårsolen. Han pekar på en klisterlapp fastsatt på rullatorn där hans namn står textat med kinesiska tecken.

från fjolårets 29:e plats till att i år hamna tvåa, strax efter Gnosjö.

Men begreppet »integration« får Botkyrkas ledning att snörpa ogillande på munnen.

Kommunen, vars klatschiga slogan

är »Botkyrka – långt ifrån lagom«, rymmer ett 100-tal olika etniciteter och invånarna talar 70 olika språk. De största invandrargrupperna kommer från Finland, Turkiet, Chile och Irak. Hälften av de 79 000 invånarna har utländsk bakgrund enligt SCB:s definition: att själv vara född utomlands eller att ha två föräldrar som är det. Räknas alla de som endast har en utlandsfödd förälder så uppgår siffran till 70 procent. Just den höga andelen utrikesfödda bidrar till Botkyrkas framskjutna placering på årets ranking. Men också i kategorin relativ

Bottenligan

På plats 289 och 290 i årets ranking hamnar Grästorp respektive Essunga, som båda ligger i Västra Götaland. Anledningen är bland annat en låg sysselsättningsgrad bland utrikes födda.

Essunga

A

Bäst på integration

Fokus har rankat hur bra Sveriges kommuner är ur ett integrationsperspektiv. Samtliga kommuner har bedömts enligt sex olika kriterier i en 100-gradig skala. Den totala placeringen är en sammanvägning av de sex olika kriterierna.

RESEARCH GUSTAF BLOMBERG OCH JON TILLEGÅRD

KOMMUN	Rankings ¹	Andel utlandsfödda ²	Flyktningmottagande ³	Absolut sysselsättning ⁴	Relativ sysselsättning ⁵	Absoluta ohälsotal ⁶	Relativa ohälsotal ⁷
GNOSJÖ	1 (5)	58	88	0	0	34	61
BOTKYRKA	2 (29)	11	58	38	18	50	66
SÖDERTÄLJE	3 (11)	30	25	48	42	40	58
VAGGERYD	4 (3)	74	73	22	24	29	52
BJURHOLM	5 (161)	95	83	60	38	0	0
VÄRNAMO	6 (1)	68	76	20	23	33	60
SALEM	7 (4)	71	83	22	18	31	56
HYLTE	8 (2)	73	73	36	31	29	52
HUDDINGE	9 (12)	43	70	37	35	44	67
UPPLANDS-BRO	10 (9)	56	79	26	24	49	61
SOLLENTUNA	11 (17)	60	87	28	25	36	63
VALLENTUNA	12 (16)	79	91	19	22	31	58
SUNDBYBERG	13 (22)	45	80	30	40	42	64
HÄBO	14 (81)	77	98	11	11	44	61
KNIVSTA	15 (41)	86	96	22	27	21	50
UPPLANDS VÄSBY	16 (15)	49	84	29	31	48	65
BURLÖV	17 (60)	42	60	55	44	47	58
JÄRFÄLLA	18 (42)	51	83	32	29	48	68
MALÅ	19 (238)	99	98	39	33	25	19
NACKA	20 (8)	63	85	32	35	34	64
ÅSELE	21 (273)	92	88	54	29	27	24
ÄLMHULT	22 (7)	77	81	37	42	27	51
LJUNGBY	23 (32)	77	82	24	25	46	62
LYCKSELE	24 (116)	95	60	63	59	19	21
EKERÖ	25 (33)	85	95	25	27	30	56
VINDELN	26 (218)	97	94	39	26	29	32
SORSELE	27 (126)	91	18	85	81	19	24
SOLNA	28 (47)	47	87	33	44	41	67
ÖSTERÅKER	29 (24)	78	93	25	30	35	59
TÄBY	30 (18)	71	93	30	30	32	63
ANEBY	31 (73)	90	86	38	37	27	42
LJUSDAL	32 (94)	95	86	48	38	24	30
SIGTUNA	33 (71)	51	86	35	32	51	67
UPPVIDINGE	34 (6)	75	71	52	49	30	46
STOCKHOLM	35 (21)	51	70	43	54	40	65
HANINGE	36 (75)	54	86	34	33	51	66
NÄSSJÖ	37 (19)	83	57	52	53	31	47
OSKARSHAMN	38 (89)	86	93	36	33	33	44
LIDINGÖ	39 (10)	71	89	45	42	24	55
DOROTEA	40 (46)	95	0	100	91	16	24
VAXHOLM	41 (30)	85	94	32	37	26	55
TYRESÖ	42 (37)	72	91	28	26	45	67
OLOFSTRÖM	43 (40)	60	65	38	22	69	75
MALMÖ	44 (52)	31	55	74	66	43	62
EKSJÖ	45 (38)	89	77	49	50	25	42
TROSA	46 (92)	80	90	21	23	53	66
VÄRGÅRDA	47 (13)	86	63	47	56	33	49
LUND	48 (65)	67	86	52	52	23	54
NORA	49 (14)	85	48	70	68	26	37
STRÅNGNÄS	50 (20)	81	84	41	38	36	56
GISLAVED	51 (56)	65	83	26	29	57	78
VÄRMDÖ	52 (79)	81	95	26	30	41	66
MULLSJÖ	53 (59)	88	81	41	43	35	50

KOMMUN	Rankings ¹	Andel utlandsfödda ²	Flyktningmottagande ³	Absolut sysselsättning ⁴	Relativ sysselsättning ⁵	Absoluta ohälsotal ⁶	Relativa ohälsotal ⁷
KUNGSBACKA	54 (106)	93	99	31	34	28	54
VÄXJÖ	55 (31)	74	72	46	55	33	58
STENUNGSUND	56 (82)	86	94	34	37	34	55
UPPSALA	57 (50)	68	78	44	47	41	63
DANDERYD	58 (67)	72	96	53	46	18	56
SÖLVESBORG	59 (128)	84	88	44	36	41	50
ORSA	60 (97)	91	65	74	66	19	29
MORA	61 (186)	96	98	45	45	22	36
LERUM	62 (64)	86	89	34	36	39	60
LANDSKRONA	63 (80)	46	51	77	68	49	54
BODEN	64 (127)	94	85	51	46	34	37
GNESTA	65 (194)	87	96	30	26	50	58
SÖLVEBY	66 (63)	80	12	92	88	37	38
HÖGBRO	67 (44)	72	62	59	62	37	55
KUMLA	68 (36)	84	62	56	57	40	49
ARJEPLOG	69 (160)	91	100	43	37	37	41
UMEÅ	70 (132)	86	88	47	53	28	47
SÖDERKÖPING	71 (157)	96	91	42	37	37	46
ÄMÅL	72 (54)	85	78	63	53	29	42
ALVESTA	73 (28)	79	70	43	48	47	63
ESKILSTUNA	74 (78)	60	61	57	54	52	66
KUNGSÖR	75 (125)	77	81	37	32	61	63
MARKARYD	76 (74)	68	75	51	49	50	59
SVALÖF	77 (70)	80	67	54	53	42	54
HÖGANÄS	78 (58)	84	91	51	46	31	50
BOLLEBYGD	79 (165)	91	99	26	33	43	61
NYKVARN	80 (148)	79	95	18	25	57	78
GÖTEBORG	81 (102)	51	72	53	58	50	69
TROLLHÄTTAN	82 (129)	67	77	48	44	52	65
VETLANDA	83 (66)	84	85	46	50	35	52
ÄNGELHOLM	84 (135)	86	96	44	42	34	52
ESLÖV	85 (114)	73	82	47	43	48	62
UDDEVALLA	86 (72)	79	72	57	56	41	50
FINSPÅNG	87 (27)	80	79	52	48	40	57
ÖSTERSUND	88 (185)	94	91	49	53	30	39
MÖLNDAL	89 (35)	74	80	42	50	46	64
JÖNKÖPING	90 (68)	74	80	45	49	44	64
KARLSKRONA	91 (99)	86	74	68	71	20	38

81 – Göteborg. Relativt lågt flyktningmottagande.

KOMMUN	Rankings ¹	Andel utlandsfödda ²	Flyktningmottagande ³	Absolut sysselsättning ⁴	Relativ sysselsättning ⁵	Absoluta ohälsotal ⁶	Relativa ohälsotal ⁷
NYNÄSHAMN	92 (43)	77	84	48	44	46	56
ÖVERTORNEÅ	93 (208)	46	90	61	37	57	66
NORDANSTIG	94 (240)	97	91	48	39	41	41
VÄSTERÅS	95 (51)	62	70	57	57	48	62
HALLSTAHAMMAR	96 (26)	63	39	63	59	66	68
STAFFANSTORP	97 (69)	83	92	41	44	37	62
GÄLLIVARE	98 (147)	92	89	51	49	35	42
SUNDSVALL	99 (105)	90	82	52	55	33	46
FALUN	100 (90)	90	86	51	53	31	49
HÖÖR	101 (131)	83	93	51	47	35	51
BÅSTAD	102 (174)	87	95	51	44	32	51
PERSTORP	103 (151)	65	82	60	47	52	54
ALE	104 (76)	75	84	33	33	63	72
HÄRJEDALEN	105 (146)	94	94	59	52	25	35
PARTILLE	106 (62)	72	83	40	42	54	70
ÖVERKALIX	107 (239)	94	86	55	32	49	45
ÖCKERÖ	108 (176)	98	99	44	49	26	45
KRISTIANSTAD	109 (101)	77	73	57	55	43	56
LINKÖPING	110 (57)	78	73	66	67	26	52
HÄSSLEHOLM	111 (138)	80	86	57	54	35	49
HELSINGBORG	112 (118)	59	76	61	59	46	62
TRANÅS	113 (169)	86	86	53	48	40	51
VÄNNÄS	114 (204)	98	94	47	41	38	44
EMMABODA	115 (61)	80	73	59	55	43	54
NYKÖPING	116 (77)	83	82	52	51	43	54
LESSEBO	117 (88)	75	62	59	60	48	60
HÄRRYDA	118 (86)	82	89	36	41	48	67
KARLSTAD	119 (87)	84	78	60	65	30	48
LEKSAND	120 (216)	95	96	44	38	40	51
VÄNERSBORG	121 (93)	87	80	52	52	41	53
NORRKÖPING	122 (137)	71	75	59	53	47	59
STRÖMSUND	123 (190)	92	83	70	62	28	30
HALLSBERG	124 (49)	85	53	66	66	45	50
SVENLJUNGA	125 (117)	82	86	42	43	54	59
ÄLVDALEN	126 (248)	98	100	64	60	14	29
VANSBRO	127 (276)	98	99	46	36	41	45
TORSÅS	128 (181)	92	99	58	51	28	37
LOMMA	129 (136)	90	98	45	44	30	59
ÄLVSBYN	130 (177)	95	77	73	65	24	31
ORUST	131 (202)	94	94	42	43	42	51
HABO	132 (110)	94	88	43	57	30	54
SURAHAMMAR	133 (25)	59	70	49	44	71	74
GÄVLE	134 (98)	82	77	60	61	37	52
HULTSFRED	135 (152)	82	63	70	60	47	48
LULEÅ	136 (122)	86	77	57	59	39	53
SANDVIKEN	137 (95)	85	74	63	63	36	48
ÅSTORP	138 (130)	62	81	59	55	53	60
SOTENÄS	139 (246)	91	96	52	46	41	46
FLEN	140 (144)	75	56	64	54	59	63
MÖNSTERÅS	141 (150)	91	89	53	47	42	49
OCKELBO	142 (251)	98	94	35	31	55	59
ROBERTSFORS	143 (262)	97	91	49	45	42	49
FALKÖPING	144 (112)	88	78	65	68	29	45
ARVIDSJAUR	145 (268)	99	92	60	55	30	36
ÖRNSKÖLDSVIK	146 (133)	95	81	62	65	27	42
LUDVIKA	147 (149)	84	81	56	48	51	54
STRÖMSTAD	148 (145)	56	93	65	65	41	54
OSBY	149 (119)	82	69	61	61	45	56
BRÄCKE	150 (104)	92	80	82	75	25	21
SVEDALA	151 (197)	88	99	36	41	45	64
STORUMAN	152 (236)	99	100	58	44	36	37
SÄVSJÖ	153 (100)	84	58	67	69	41	56
BORLÄNGE	154 (53)	79	66	75	80	29	46
HÖRBY	155 (120)	85	78	66	67	32	48

KOMMUN	Ranknings ⁵	Absolut utlandsfödda ¹	Flyktningmottagande ²	Relativ sysselsättning ³	Absoluta ohälsotal ⁴	Relativa ohälsotal ⁴	
KÄVLINGE	156 (206)	89	99	34	41	46	66
TINGSRYD	157 (103)	85	76	62	62	38	52
SÄTER	158 (124)	95	91	54	57	33	46
HALMSTAD	159 (123)	72	81	48	49	55	71
HAMMARÖ	160 (164)	93	97	43	43	43	58
LINDEBERG	161 (34)	83	67	69	70	41	48
FALKENBERG	162 (155)	82	81	51	52	48	63
DALS-ED	163 (111)	73	91	71	66	34	42
HÄLLEFORS	164 (48)	70	35	82	73	59	59
HÄRNÖSAND	165 (113)	90	58	81	81	29	40
KARLSHAMN	166 (134)	88	73	65	64	41	49
KÖPING	167 (39)	68	74	57	57	59	64
VARBERG	168 (184)	88	90	41	45	50	66
ALINGSÅS	169 (83)	85	83	50	54	47	59
KIRUNA	170 (140)	86	96	47	50	42	59
BOXHOLM	171 (247)	97	75	61	59	40	48
BORÅS	172 (91)	62	76	54	55	62	72
ARVIKA	173 (167)	83	81	68	64	44	41
TIBRO	174 (154)	84	63	64	61	51	57
LYSEKIL	175 (229)	86	84	58	53	51	49
BERG	176 (109)	99	91	71	68	21	30
TIERP	177 (188)	91	84	59	52	48	47
VELLINGE	178 (170)	91	100	58	61	21	51

KALMAR	179 (168)	85	85	57	59	38	57
ENKÖPING	180 (158)	82	86	46	47	54	67
JOKKMOKK	181 (183)	92	88	72	72	24	34
SOLLEFTEÅ	182 (142)	94	72	65	65	35	45
LAXÅ	183 (96)	81	60	57	45	75	65
MÖRBYLÅNGA	184 (237)	97	100	56	54	30	46
TIMRÅ	185 (107)	91	82	63	65	37	45
TRELLEBERG	186 (156)	72	88	59	56	48	60
BOLLNÄS	187 (233)	96	83	72	66	30	37
LAHOLM	188 (178)	86	89	53	54	44	57
FORSHAGA	189 (211)	93	73	71	65	41	42
LILLA EDET	190 (159)	74	86	47	44	67	67
SKARA	191 (217)	87	87	47	49	55	62

KOMMUN	Ranknings ⁵	Absolut utlandsfödda ¹	Flyktningmottagande ²	Relativ sysselsättning ³	Absoluta ohälsotal ⁴	Relativa ohälsotal ⁴	
HUDIKSVALL	192 (225)	94	87	64	59	39	43
SKÖVDE	193 (189)	79	88	44	47	57	71
TRANEMO	194 (108)	78	88	37	43	62	78
ÖRKELLJUNGA	195 (259)	76	93	61	56	48	52
SUNNE	196 (235)	94	98	65	60	30	39
RONNEBY	197 (163)	84	83	68	66	36	49
KATRINEHOLM	198 (166)	76	70	66	59	54	61
OXELÖSUND	199 (115)	68	89	49	46	70	65
KUNGÄLV	200 (172)	88	88	45	51	51	66
GÖTENE	201 (162)	88	90	45	48	53	64
NORRTÄLJE	202 (175)	84	92	44	41	62	65
KARLSKOGA	203 (139)	78	87	52	46	61	64
STORFORS	204 (45)	73	62	76	72	53	53
RAGUNDA	205 (222)	95	97	58	45	49	44
FAGERSTA	206 (23)	60	67	63	60	69	71
PITEÅ	207 (277)	98	97	51	49	47	49
TIDAHOLM	208 (231)	89	94	55	55	44	53
YDRE	209 (191)	94	97	56	59	33	52
TJÖRN	210 (232)	93	97	45	49	47	61
KINDA	211 (171)	96	90	57	55	39	56
SKURUP	212 (224)	83	95	61	59	42	54
HAGFORS	213 (241)	88	91	81	70	33	31
VIMMERBY	214 (121)	91	66	81	90	25	41
GOTLAND	215 (249)	97	96	62	61	31	48
TORSBY	216 (265)	87	94	71	58	43	44
ÄRE	217 (210)	93	97	52	61	40	54
ULRICEHAMN	218 (180)	87	88	53	56	51	62
MJÖLBY	219 (255)	92	91	63	61	41	50
KRISTINEHAMN	220 (195)	87	76	73	69	46	48
YSTAD	221 (219)	88	95	58	57	44	57
VADSTENA	222 (245)	92	84	56	48	58	61
NYBRO	223 (250)	85	92	52	46	63	63
KROKOM	224 (141)	95	82	67	73	40	43
VALDEMARSVIK	225 (260)	95	93	66	62	40	45
MARIESTAD	226 (179)	85	82	57	55	57	65
ÅNGE	227 (221)	96	82	72	67	43	43
HJO	228 (230)	95	97	54	54	46	57
VÄSTERVIK	229 (205)	91	86	66	58	46	56
PAJALA	230 (199)	78	96	74	51	50	54
GAGNEF	231 (264)	95	100	55	55	45	54
MALUNG	232 (143)	90	78	71	75	41	49
VILHELMINA	233 (290)	100	94	62	48	52	47
LEKEBERG	234 (254)	99	97	50	54	49	56
SALA	235 (193)	87	67	71	72	53	56
SKELLEFTEÅ	236 (252)	95	80	74	75	40	42
KIL	237 (187)	93	89	70	71	38	46
DEGERFORS	238 (192)	81	89	65	58	60	56
ÖSTHAMMAR	239 (227)	91	93	42	41	68	73
HOFORS	240 (55)	79	70	70	66	61	64
ÖSTRA GÖINGE	241 (212)	88	93	59	55	54	60

KOMMUN	Ranknings ⁵	Absolut utlandsfödda ¹	Flyktningmottagande ²	Relativ sysselsättning ³	Absoluta ohälsotal ⁴	Relativa ohälsotal ⁴	
BJUV	242 (228)	62	87	65	60	65	70
KARLSBORG	243 (278)	97	100	71	69	32	41
LIDKÖPING	244 (223)	89	86	52	58	57	69
HAPARANDA	245 (270)	0	99	73	45	95	100
LJUSNARSBERG	246 (242)	80	97	66	62	77	52
ÄRJÄNG	247 (207)	64	96	83	81	41	49
BORGHOLM	248 (274)	95	97	63	52	52	56
ARBOGA	249 (173)	85	82	66	63	55	64
TANUM	250 (214)	86	96	65	65	49	56
KLIPPAN	251 (263)	78	93	68	62	57	58
HERRLJUNGA	252 (243)	87	92	52	59	62	65
BENGTSFORS	253 (209)	81	90	77	66	46	57
ÅTVIDABERG	254 (182)	97	79	82	81	32	48
MARK	255 (203)	84	91	42	40	80	83
SÖDERHAMN	256 (275)	82	80	79	63	58	50
MUNKFORS	257 (286)	91	99	82	68	39	42
HEDEMORA	258 (198)	86	84	61	57	68	66
KRAMFORS	259 (272)	93	85	66	57	62	59
BROMÖLLA	260 (257)	84	97	51	49	68	74
OVANÅKER	261 (285)	100	92	66	69	43	52
MOTALA	262 (213)	82	75	62	56	75	72
MUNKEDAL	263 (287)	90	95	61	60	59	59
SÄFFLE	264 (201)	91	82	87	85	38	43
SIMRISHAMN	265 (261)	89	88	74	64	53	58
AVESTA	266 (84)	83	76	76	81	52	59
HEBY	267 (234)	89	76	62	59	72	69
FÄRGELANDA	268 (256)	91	90	70	70	52	55
RÄTTVIK	269 (288)	98	99	61	52	58	60
GRUMS	270 (267)	89	98	66	59	62	55
TÖREBODA	271 (244)	88	80	79	75	53	53
VARA	272 (284)	92	97	45	45	75	75
ÖDESHÖG	273 (269)	93	91	59	52	65	70
FILIPSTAD	274 (258)	86	86	81	69	61	49
NORDMALING	275 (289)	98	95	51	41	75	71
SJÖBO	276 (271)	89	91	73	76	47	56
KALIX	277 (282)	85	97	52	40	80	80
SKINNSKATTE-	278 (85)	71	79	53	40	100	91
EDA	279 (253)	48	99	97	91	50	49
TOMELILLA	280 (283)	89	92	69	67	56	63
SMEDJEBACKEN	281 (226)	87	91	57	54	78	75
VINGÅKER	282 (200)	88	72	84	82	57	59
ÄLVKARLEBY	283 (215)	86	83	62	53	83	77
ASKERSUND	284 (279)	96	88	64	63	60	65
MELLERUD	285 (220)	80	84	89	84	55	57
NORSJÖ	286 (200)	100	94	74	75	57	50
GULLSPÅNG	287 (196)	83	47	99	100	65	56
NORBERG	288 (153)	81	81	73	69	77	76
GRÄSTORP	289 (281)	95	87	62	68	79	87
ESSUNGA	290 (266)	95	91	66	73	79	83

Så gjorde vi rankningen

1.) Andel utrikes födda: Avser förhållandena i kommunerna 31/12 2007.

2.) Flyktningmottagande: Avser det antal flyktingar som kommunen tagit emot under åren 1996–2007. Detta antal har sedan jämförts med kommunens befolkningsstorlek 2007. För kommuner som tagit emot färre flyktingar än fem specificeras inte antalet närmare i statistiken. I sammanställningen har samtliga dessa kommuner tilldelats antalet 2,5 (medelvärde av 1–4).

3.) Absolut sysselsättning och absolut ohälsotal: Den kommun som har den högsta sysselsättningen bland de utrikes födda och den kommun som har det lägsta ohälsotalet bland de utrikes födda får de bästa placeringarna i dessa kategorier.

3.) Relativ sysselsättning samt relativa ohälsotal: Här mäts sysselsättningen bland de utrikes födda i förhållande till sysselsättningen bland de inrikes födda i kommunen, samt ohälsotalet bland de utrikes födda i förhållande till ohälsotalet bland de inrikes födda.

4.) Ohälsotal: Genomsnittligt antal ersatta nettodagar under året med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjuksättning/aktivitetsersättning för de registrerade försäkrade 16–64 år.

5.) Rankning: När kommunerna har rangordnats i respektive kategori har de relativa skillnaderna mellan kommunernas data erhållits genom ett så kallat normeringsförfarande. Detta innebär att de 290 kommunerna sprids ut på en skala mellan 0 och 100, där värdet 0 tilldelas den kommun som är bäst i kategorin och värdet 100 tilldelas den kommun som är sämst. Skillnaden i värde mellan två

kommuner som placeras sig intill varandra i kategorin är alltså inte fixerat, utan beror helt av hur mycket bättre den ena är jämfört med den andra. På detta sätt bibehålls de relativa skillnaderna mellan kommunerna när respektive kommuns resultat i de sex olika kategorierna slås samman till ett totalt värde. I denna sammanslagning tilldelas de sex kategorierna alla samma vikt.

Den kommun som fått den högsta placeringen i undersökningen är den kommun som fått det lägsta sammanlagda värdet när de sex undersökningskategorierna lagts samman. Förra årets placering inom parentes.

www.fokus.se →
Ladda ner hela integrationsstatistiken.

Källor: Andel utrikes födda av befolkningen: SCB. Flyktningmottagande: Migrationsverket. Sysselsättning: SCB. Ohälsotal: Försäkringskassan.

► sysselsättning hamnar kommunen högt upp – sysselsättningsgraden är fem procentenheter högre bland de Botkyrkabor som är födda i ett annat land än Sverige jämfört med de inrikes födda. Detta placerar Botkyrka i en exklusiv skara: endast 36 av landets 290 kommuner har en högre sysselsättningsgrad bland de utrikes födda än bland de inrikes födda, däribland även Gnosjö.

I BOTKYRKA KOMMUNS mintgröna tio-våningshus talar Helena Rojas Lundgren och Jens Sjöström i mun på varandra när de försöker förklara Botkyrkas integrations-

politiska framgångar. Hon är utvecklingschef och han är socialdemokratisk vice ordförande i kommunstyrelsen samt ordförande i barn- och ungdomsnämnden. De förkastar integrationsbegreppet eftersom det i praktiken innebär assimilerings, att den ena parten

Störst är inte bäst

Storstadskommunerna Stockholm, Malmö och Göteborg hamnar på plats 35, 44 och 81. Motsvarande placeringar på förra årets ranking var 21 (Stockholm), 52 (Malmö) och 102 (Göteborg).

– invandraren, ska ges förutsättningar att anpassa sig till den andra – svensken.

– Genom detta perspektiv går det svenska samhället miste om otroligt mycket och jag menar att det till och med strider mot FN-deklarationen om mänskliga rättigheter som klargör att alla människor har rätt till sitt eget kulturarv, säger smålänningen Jens Sjöström.

Han vill istället tala om demokrati, icke-diskriminering och principen om likabehandling. Att ha ett jobb att gå till och att behärska det svenska språket – två kriterier som ofta anges som grundläggande förutsättningar i integrations-

1600-tal

Invandringen i Sverige

Vallonska (belgiska) bergsmän invandrar till bland annat Dalarna. 40 000 finska svedjebönder kommer till Dalarna och Värmland.

1860–1917

Fri invandring, inga krav på pass och uppehållstillstånd.

1860–1920

1,2 miljoner människor utvandrar till Amerika. Bild från »Utvandrarnax».

Bästa Botkyrka. Nesab Jasarovic och barnbarnet Eldar Ljuca (till vänster) grillar åt familjen utanför bostaden i Hallunda. Farfar jobbar på Spendrups och farmor inom hemtjänsten.

Trots att det är lördag fylls rummet (ovan) snabbt av frivilliga deltagare som är sugna på att debattera makt och medborgarskap under Botkyrkas demokrativecka. Yngste deltagaren är 14, den äldsta 85 år.

För Jens Sjöström och Helena Rojas Lundgren (till höger) är demokrati ledordet i kommunens integrationsarbete.

manhang, är viktiga, men inte viktigast. Lika grundläggande är att bli väl bemött, känslan av att dina åsikter spelar roll.

– Botkyrka har en svår historia av stigmatisering, och den negativa bild som spridits i medierna har alltid varit vårt stora ok, utvecklar Helena Rojas Lundgren.

Att arbeta mot strukturell diskriminering och få Botkyrkaborna att känna hemmahörande och delaktighet är grundläggande i kommunens integrationsarbete och förklarar kommunens framgångar, tror både Helena Rojas Lundgren och Jens Sjöström. De får medhåll av den svensk-amerikanske juristen Paul Lappalainen,

före detta statlig integrationsutredare som är präglad av sin uppväxt i 60-talets USA där integration innebar åtgärder mot diskriminering. Den svenska debatten har, enligt Lappalainen, utvecklats till att alltför ensidigt fokusera på arbetsmarknadsintegration. I länder som USA, Kanada och Storbritannien finns ett betydligt mer välutvecklat arbete mot diskriminering, medan Botkyrka är rätt ensamt i Sverige om att arbeta på samma sätt.

– Sverige har sänkt sin ambitionsnivå rejält. Tänk om ambitionsnivån skulle vara lika låg när det kommer till jämställdhet och vi skulle nöja oss med att

kvinnor hade jobb – vilket som helst. En invandrad läkare som jobbar som städare är knappast ett tecken på välfungerande integration, säger Paul Lappalainen.

Enligt Botkyrkamodellens synsätt så är det svenska språket viktigt för invandrare att behärska, men långt ifrån det mest grundläggande. Minst lika viktigt är det egna modersmålet. Kultursatsningar där människor får berätta om sina egna upplevelser är ett viktigt instrument, den nyaste satsningen kallas Botkyrka Communityteater och bygger på idén att låta invånare från olika kommuner samarbeta i ett gemensamt projekt. Det finns också en annan anledning till att Botkyrkas strategi inte innefattar begreppet integration.

– Om vi fokuserar för mycket på integration så riskerar vi att exkludera den grupp i kommunen som är så kallat helsvensk. Och då är det lätt att det uppstår diskussioner om hur resurserna fördelas, säger Jens Sjöström som därför föredrar att utveckla det mer allmängiltiga demokratibegreppet.

JUST DEN HÄR vårveckan i april står demokratiarbetet i extra fokus. I S:t Botvidsgymnasiets aula pågår en workshop om demokrati och främlingsfientlighet. Den är en del i kommunens temavecka om demokrati, och representanter från partierna i kommunfullmäktige delar ut ballonger och information i entrén.

Förstaårsstudenterna tittar på klipp ur filmen »Ett öga rött«, spridda fniss och igenkännande gapflabb hörs i mörkret. Läraren Elisabeth Tjörnhamar undrar ängsligt om »hennes« ungdomar kommer porträtteras som bråkstakar i tidningen. Hennes simultankapacitet är välutvecklad, hon ber en kollega att punktmärka ett par killar på en bakre bänkrad samtidigt som hon agerar dörrvakt och stoppar en elev som säger att han vill ut och besöka toaletten. Ryter till några pratkvartar att det är oartigt att babbla medan någon annan har ordet, för att i nästa leende andetag förklara att ungdomarna är underbara.

– Det gäller att kunna ta jargongen och inte bli rädd utan inse att det är ett sätt att prata och uttrycka sig som är rätt oförargligt, säger Elisabeth Tjörnhamar.

1917–1945

Strikt invandringspolitik mellan och under världskrigen.

1940–50-tal

Invandring från krigshärjade europeiska länder och Östeuropa: tekniker och experter, men också hembiträden och städare.

1950–60-tal

Arbetskraft rekryteras främst från Finland, Grekland, Jugoslavien och Turkiet. Högre sysselsättning bland invandrare än infödda svenskar. I praktiken fri invandring.

1966–69

Fackföreningsrörelsen kräver restriktivare invandring, ny lagstiftning med krav på tillstånd krävs före inresa. Invandrarverket inrättas.

Det hänger i luften. Bakom den syrisk-ortodoxa kyrkan i Halunda har ett gäng cirkuselever på St Botvids gymnasium skolrast.

året på handel- och turismprogrammet på St. Botvids gymnasium i Norsborg.

– Jag trivs bra här, även om allt är annorlunda jämfört med Trollhättan. Husen, människorna, allt.

Från den vitrappade villan i Gnosjö till Botkyrkas höghus. Vid en första anblick är det inte mycket som förenar de två kommunerna i toppen. Den ena har 9 000 invånare, den andra 79 000. Den ena ligger i en glänta i skogen, suger åt sig arbetskraft och har en stark frikyrklig tradition, den andra är en förortskommun till Stockholm med miljonprogramsområden och en arbetslöshet som ligger över genomsnittet i länet. Även om båda kommunerna har en hög andel utrikesfödda bland sina invånare så är skillnaden sinsemellan stor: 35 procent av Botkyrkaborna är födda i ett annat land än Sverige, motsvarande siffra för Gnosjö är 18 procent. Riksgenomsnittet ligger på 13 procent.

Men de båda kommunerna som är bäst i Sverige på integration har ändå några saker gemensamt. Båda har många småföretagare och en stark föreningskultur. I Botkyrka finns 280 aktiva föreningar registrerade, de engagerar 54 000 av kommunens invånare. Och 2006 hade Gnosjö 94 föreningar med sammanlagt 7 800 medlemmar. Småföretagen dominerar Botkyrkas näringsliv, de utgör cirka 95 procent av de 4 000 företagen i kommunen. Företräddarna för de båda kommunerna utstrålar också en genuin vilja och ett engagemang att ta sig an de möjligheter som invandringen innebär. Tydliga riktlinjer, målsättningar och inte minst ett mått av sund självtrösta är något som återfinns både i Gnosjös lilla kommunalhus och i Botkyrkas mintgröna dito.

Birgitta Ornbrant är forskare vid CEI-FO, centrum för forskning om internationell migration och etniska relationer vid Stockholms universitet. Hon tycker att Fokus rankning är intressant eftersom de båda kommunerna i topp är så fruktansvärt olika i de flesta avseenden.

– Den främsta anledningen till att invandrare flyttar till Gnosjö är en vilja att jobba, och de som flyttar till Botkyrka gör det förmodligen av helt andra skäl eftersom arbetsmarknaden ser annorlunda ut där, säger hon.

► En av eleverna i aulan är 17-åriga Nadin Saad, som själv har flyttat en del de senaste åren. Hennes föräldrar är ursprungligen från Libanon, men hon och hennes syskon är födda och uppvuxna i Trollhättan. Nadins morbror bor i kanadensiska Halifax där han driver en egen restaurangverksamhet och han lockade med jobb till sin syster, som i fjol tog med sig de två hemmaboende barnen över At-

lantens. Men trots att Kanada är känt för sin stora arbetskraftsinvandring så visade det sig inte vara helt enkelt för Nadins mamma att få arbetstillstånd. Upp till ett år kan hon få vänta, och för att barnen inte ska missa ett skolår så flyttade familjen tillbaka till Sverige under tiden. Sedan ett halvår bor de i Norsborg i Botkyrka kommun. Kontrasten till lilla Trollhättan är stor, tycker Nadin. Nu läser hon första

1970-tal

Antal flyktingar ökar till över 10 000 per år, från bland annat Latinamerika (Chile) och Vietnam.

1980-tal

Flyktinginvandring från bland annat Iran, Irak, Libanon och Afrikas horn (bild från Somalia 1993).

1992–1996

Flyktinginvandring från före detta Jugoslavien, främst bosnier och kosovoalbener.

1994

Sverige går med i EU:s gemensamma arbetsmarknad EES.

Att Sverige, som är ett invandringsland med lika stor andel utlandsfödda som USA, inte har lyckats särskilt bra med att erbjuda arbete till de inflyttade är numera välkänt. Att arbetslösheten bland invandrare är dubbelt så hög som för svenskfödda talar sitt tydliga språk.

När Brysselbaserade tankesmedjan Migration Policy Group tillsammans med brittiska myndigheten British Council i höstas presenterade sitt europeiska integrationsindex, var det därför något förvånande att Sverige kom på första plats i konkurrens med övriga EU-länder, Norge, Schweiz och Kanada. Det så kallade Mipex-indexet bygger på indikatorer som täcker in sex olika områden som är av vikt för en lyckad integration: varaktig bosättning, familjeåterförening, medborgarskap, antidiskriminering, arbetsmark-

»Invandrare flyttar till Gnosjö för att jobba, och de som flyttar till Botkyrka gör det förmodligen av helt andra skäl.«

BIRGITTA ORNBRANT, forskare CEIFO.

nad och politiskt deltagande. Men den svenske integrationsforskaren, professor Jan Ekberg i Växjö, har en enkel förklaring till att Sverige hamnar i topp:

Årets raket

Lilla Bjurholms kommun i Västerbotten klättrar från en 161:a plats i fjol till en femte plats i år. Förklaringen ligger i kommunens låga ohälsotal.

– Mipex-indexet mäter bara åtgärderna och den politik som finns på pappret – inte det faktiska utfallet och hur det ser ut på exempelvis arbetsmarknaden. Ser man istället till arbetsmarknadsintegrationen så hamnar Sverige under EU-genomsnittet.

3. KRAVALLER OCH JOBBSATSNING

Ingenstans har konsekvenserna av utanförskapet i storstädernas förorter blivit tydligare än i Frankrike. När Paris förorter skakades av kravaller och motsättningar mellan unga invånare och polisen i slutet av 2005 sågs det av många som ett tecken på en havererad integrationspolitik. Bilder på brinnande bilar och sönderslagna butiker kablades ut över världen och blev startskottet till en ny och intensiv integrationsdebatt.

Presidentkandidaten Nicolas Sarkozy tal om hårdare tag mot buset i förorten väckte ilska och kritikerna rasade mot

hans sätt att utmåla unga i socialt utsatta områden som kriminella.

Men retoriken slog också an en sträng hos många och var en bidragande orsak till att han gick segrande ur presidentstriden. Vallöftet att skapa en »Marshallplan för förorten« infriades i februari i år då presidenten stolt meddelade att 500 miljoner euro satsas på att förbättra situationen i de 100-tal franska förorter som bedöms vara i störst behov av resurser. Den viktigaste åtgärden handlar om sysselsättning, målet är att få 100 000 unga människor i de utsatta områdena ut i arbetslivet, främst genom att stötta dem att starta egna företag.

Sarcelles är en Parisförort som under flera års tid arbetat med en demokratiseringsmodell på gräsrotsnivå, helt i Botkyrkas anda. Lämmeltåget av pendlare väller åt andra hållet en kall men solig onsdagsmorgon i mars. Förort efter förort svischar förbi. Sarcelles ser ut som de flesta andra Parisförorter: smutsgula husfasader, en liten klunga av affärer vid tågstationen. Klockan är tio på morgonen och på det enda öppna brassariet tappar den vänlige barägaren upp dagens första öl till sina stamgäster efter att först ha gått laget runt och hälsat med ett handslag.

På pendeltågsstationen samlar en genomförkyld Cassis Sanogo ihop sitt lilla gäng. Fem unga killar som i dag ska åka ▶

PIPER HEIDSIECK

Ett fynd
enligt "Allt Om Mat"
DEC 2007

CHAMPAGNE

www.piperheidsieck.com

NUMMER 7332 240 KLONNER WWW.LIQUORINSPIRATION.COM - MAXIMUM

HÄLFTEN AV ALLA SOM DRUNKNAR HAR ALKOHOL I BLODET

rar sig ändå ganska bra, de är ofta skötsamma och initiativrika, hävdar Cassis Sanogo. Men det är värre för de unga pojkarna. Många har varit i konflikt med den lokala polisen och åtalats för ringa brott, som skadegörelse och snatteri, något som syns i straffregistret i flera år framöver och får arbetsgivarna att dra öronen åt sig. Känslan av hopplöshet föder ett utanförskap som lätt leder till kriminalitet och ett liv i arbetslöshet. Men Cassis Sanogo fnysar mest åt president Sarkozys löften.

– Politikerna håller aldrig vad de lovar. Problemen i förorterna är inget nytt fenomen, vi har bjudit ut politiker hit i flera års tid för se hur det står till, men de verkar inte intresserade. Det är bara en tidsfråga innan Frankrike drabbas av nya upplopp.

Ännu har konsekvenserna av utanförskap och segregation inte tagit sig lika våldsamma uttryck i Sverige som i Frankrike. Men händelser som när ungdomsgäng kastat sten och hotat tunnelbanevakter i Stockholmsförorterna Tensta och Rinkeby har oroväckande likheter med våldet i de franska förorterna.

Enligt integrationsforskaren Birgitta Ornbrant så ligger en av svårigheterna i hela debatten, oavsett land, i det faktum att begreppet integration inte är något som kan definieras ovanifrån, vare sig av forskare eller politiker.

– Däremot kan vi, vilket den här undersökningen är ett bra exempel på, mäta och jämföra faktorer som är viktiga förutsättningar för integration, säger Birgitta Ornbrant.

Medan invånarna i de franska förorterna inväntar resultaten av presidentens integrationssatsning med en viss skepsis, så fortsätter Gnosjöns kommunledning sin satsning på att locka till sig ännu fler invandrare. Och i Botkyrka, Sveriges mest mångkulturella kommun, jobbar man vidare med sin demokratiutveckling. Förutsättningarna skiljer sig markant, men målsättningen är densamma. Ett samhälle där alla känner sig delaktiga. ■

Förort i förfall. Slutet av 2005 blev våldsamt i många franska förorter. Socialassistenten Cassis Sanogo tror att det bara är en tidsfråga innan våldet blossar upp igen. Utanförskapet och arbetslösheten är desamma i dag.

»Vi ska inte integrera oss, vi är fransmän, födda i det här landet.«

CASSIS SANOGO, socialassistent i Sarcelles.

► till Paris stora mässhall för att söka sommarjobb. Var och en har en prydlig mapp med sig, cv och personligt brev. Ordning och reda, det har Cassis Sanogo sett till. Han är 32 år och har jobbat för sin födelsekommun sedan han var 17. Han är på en och samma gång fritidsledare, kvarterstjänst och extraförälder. För många av de boende i det område han ansvarar för är han den enda linan till myndigheterna. Mobilerna ringer hela tiden.

I den jättelika futuristiska mässhallen sitter företagsrepresentanter i små monter. Köerna med arbetssugna tonåringar ringlar sig långa.

– Av med kepsen! Du kan väl inte söka jobb med mössa på huvudet. Har ni alla papper klara? Nu går ni och presenterar er för arbetsgivarna, tänk på att första intrycket är viktigt!

Cassis Sanogo vill inte höra talas om begreppet integration.

– Vi ska inte integrera oss, vi är fransmän, födda i det här landet. Det är Frankrike som ska erkänna att vi är medborgare med samma rättigheter som alla andra, förklarar han med emfas.

Betydligt mer akut är att åtgärda det största problemet i de franska förorterna: arbetslösheten bland unga. Tjejerna kla-

1998
Integrationsverket bildas.

2004
EU får tio nya medlemsländer. Sverige väljer att inte stänga arbetsmarknaden med övergångsregler, men invandringen blir blygsam.

2007
Flyktinginvandring från inbördeskriget Irak.

2008
Migrationsminister Tobias Billström (bilden) lägger fram det förslag om arbetskraftsinvandring som han aviserade på Fokus Integrationsseminarium 2007.

A